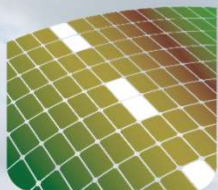

DRENTSE
Zonneroute **A37**

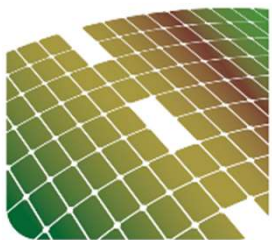

Drentse Zonneroute A37

26 maart 2025

Provinciale Staten Drenthe

DRENTSE
Zonneroute **A37**

Samenwerkingsproject Drentse Zonneroute A37

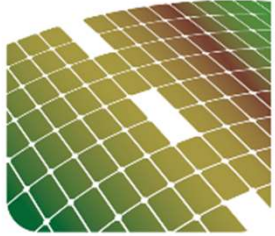

provincie **Drenthe**

Provinciale Staten Drenthe - 26 maart 2025

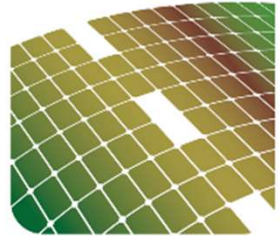

Programma OER

Zonneroute is onderdeel van het OER programma

- 2018: Start Pilotprogramma Hernieuwbare Energie op Rijksgrond
 - 10 pilots, waaronder A37, met verschillende scope en omvang. Leren met elkaar hoe Rijksgrond optimaal ingezet kan worden in energietransitie → voorloper Programma OER
- 2021: Start Programma OER op RWS-grond
 - RWS, RVB en RVO werken nauw samen met elkaar en met regionale overheden
 - Doel: met Rijksgrond en water de RES-regio's ondersteunen bij hun opgave voor het opwekken van hernieuwbare energie

Sessie

Doel

Project in vogelvlucht presenteren

Na elk blokje sprekers is er ruimte voor vragen

1) Provincie Drenthe

Marjolijn Tijdens

- Introductie Drentse Zonneroute A37
- Rol provincie
- Hoe is omgeving betrokken?

2) Gemeente Coevorden en Emmen

Berend Lunenburg en Rik Zinnemers

- Beleidskader participatie

3) Koepel A37

Bert Raterink

- Lokaal eigendom

4) Technisch manager RWS

Wessel de Wagt

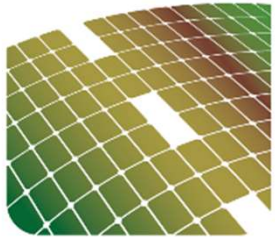
- Informatie ontwerp, veiligheid en realisatie

5) Netbeheerder Rendo

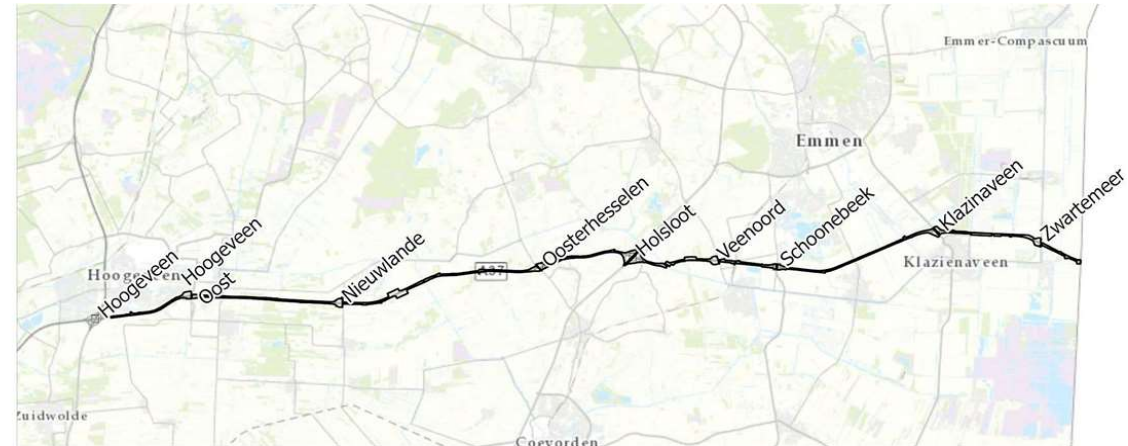
John de Graaf

- Netaansluiting project

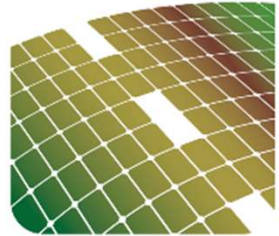

Drentse Zonneroute A37

- Van Hoogeveen tot aan Duitse grens, lengte ca. 42 km
- Zonnepanelen in berm en oksels: meervoudig ruimtegebruik
- Oppervlakte zonnepanelen ca. 115ha
- Stroomopbrengst van ca. 170 GWh per jaar, goed voor ca. 50.000 huishoudens
- Project telt mee voor RES 1.0 opgave

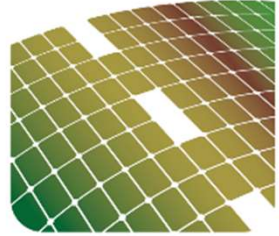
Totstandkoming samenwerkingsproject Drentse Zonneroute A37

2016: initiatief van de regionale partners (gemeenten Emmen, Coevorden, Hoogeveen, provincie, netwerkbeheerders en Rijkswaterstaat) om langs de A37 de mogelijkheden voor energie op Rijksgrond te verkennen.

2017: op de Klimaatop Noord-Nederland wordt de intentieverklaring getekend, op basis hiervan start de verkenning.

2019: verkenning afgerond, één van de tien pilot projecten hernieuwbare energie op rijksgronden

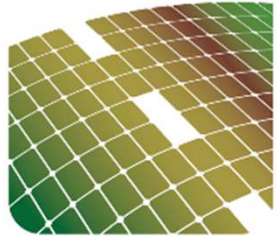

Rollen provincie

- Deelname projectteam: voorbereiden project op tender procedure.
- Voorzitten stuurgroep (gedeputeerde)
- Ruimtelijke kaders meegeven en toetsen (PIP en BKP)
- Ondersteunende en faciliterende rol in participatietraject

Provinciaal Inpassingsplan (PIP)

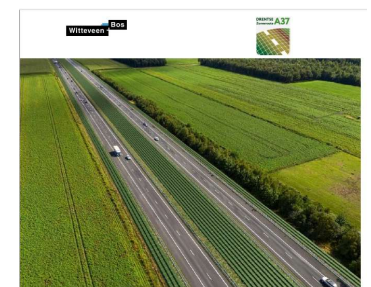
- Wens: eenduidig ontwerp en inpassing langs hele zonneroute
- PIP = een provinciaal bestemmingsplan
- PIP = Toelichting & Planregels (inclusief BKP)
- Beeldkwaliteitsplan = randvoorwaarden ontwerp en landschappelijke inpassing
- Vastgesteld door provinciale staten in 2022
- Nog niet onherroepelijk i.v.m. procedures RvS
- Toekomst: vergunning gemeente wordt getoetst aan PIP

Drentse Zonneroute A37

Provinciaal inpassingsplan (Toelichting)

Rijkswaterstaat
5 februari 2022

Drentse Zonneroute A37

Provinciaal inpassingsplan (Planregels)

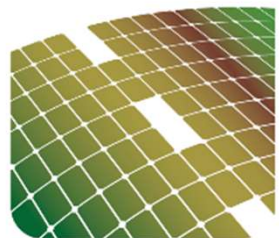
Rijkswaterstaat
27 januari 2022

Beeldkwaliteitsplan Drentse Zonneroute A37

door Witteveen+Bos
in opdracht van Rijkswaterstaat
januari 2022

Betrekken omgeving

Jan/Feb 2019	startbijeenkomsten, inloopavonden
Januari 2020	informatiebijeenkomsten over Esthetisch Programma van Eisen en financiële participatie
December 2020	digitale informatieavond over stand van zaken project
Maart 2021	digitale bijeenkomsten over planning procedure Provinciaal Inpassingsplan (PIP) en MER-beoordeling
Juni 2021	proefopstelling gekleurde zonnepanelen
Aug/Sep 2021	digitale bijeenkomsten over ter inzage legging PIP en MER
Juni 2022	vastgesteld en gepubliceerd Provinciaal Inpassingsplan (PIP) en MER beoordeling inclusief beeldkwaliteitsplan (BKP)
Februari 2024	informatiebijeenkomsten voortgang project en mogelijkheden financiële participatie omgeving
2024/2025	gesprekken omwonenden

Landschappelijke inpassing & Ontwerp

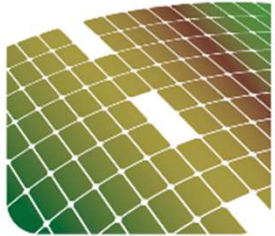
Afbeelding 4.6 Kleuren van panelen op traject

- Link naar viewer: [Drentse Zonneroute A37](#)
- Voor het Voorlopig Ontwerp, zie [Toekomstimpresie | Energie op Rijksgrond](#)
- Exploitant maakt definitief ontwerp op basis van PIP/BKP en kaders en richtlijnen RWS (zie sheet Veiligheid)

DRENTSE
Zonneroute **A37**

Zonnepanelen knooppunten

Zonnewand Hoogeveen

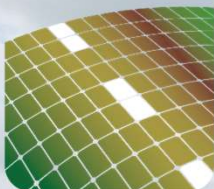
Zonnepanelen middenbermen en zijbermen

Provinciale Staten Drenthe - 26 maart 2025

Afbeeldingen: Marco Vermeulen / The Imagineers

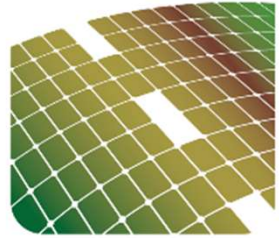

DRENTSE
Zonneroute **A37**

VRAGEN?

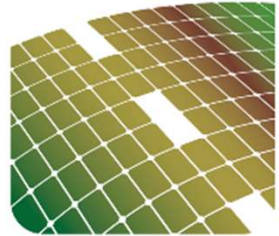
Provinciale Staten Drenthe - 26 maart 2025 - Afbeelding: Marco Vermeulen / The Imagineers

Waarom een gemeentelijk beleidskader?

- Openbare tenderprocedure is nodig
- In tenderprocedure moet worden verwezen naar gemeentelijk beleid
- Gelijklopend beleidskader voor de 3 gemeenten voor financiële participatie en procesparticipatie
- Vastgesteld door de gemeenteraden mei 2023

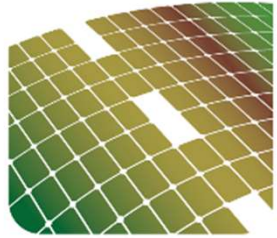

Uitgangspunten financiële participatie

- De omgeving moet financieel kunnen meeprofiteren van de Zonneroute
- Voor vorm en omvang aansluiten bij Klimaatakkoord, RES Drenthe, beleid Hoogeveen en Coevorden
- Een streven naar 50% lokaal eigendom van duurzame energieprojecten (in 2030)
- Borging lokaal eigendom in tender
- Minimaal 20 procent, streven naar 50 procent (terugvaloptie: omgevingsfonds)

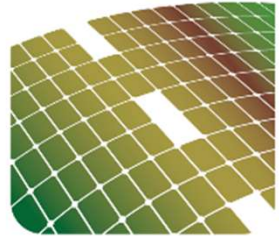

Procesparticipatie

- Bij procesparticipatie gaat het om de verplichtingen van de ontwikkelaar ten opzichte van de directe omgeving van de Drentse Zonneroute A37.
- Het uitgangspunt daarbij was dat het beleidskader gelijkloidend is voor de drie betrokken gemeenten. Dit uitgangspunt is gekozen omdat het onwenselijk is dat er verschillen ontstaan in de rechten van omwonenden en in de verplichtingen van de ontwikkelaar in verschillende delen van het projectgebied.
- Verplichtingen van de ontwikkelaar ten aanzien van de procesparticipatie
 - 1. Overlegplatform organiseren
 - 2. Directe omgeving regelmatig informeren over relevante ontwikkelingen van het project
 - 3. Landschappelijke inpassing randen zonneroute
 - 4. Participatie- en communicatieplan

Proces totstandkoming beleidskader & borging tender

2019/ 2020: diverse gebiedsbijeenkomsten

2021: uitgangspunten beleidskader met omgeving

2022: uitwerking beleidskader en overleg lokale groepen

2023: vaststelling beleidskader, oprichting Koepel A37

2025: tender, betrekken omgeving

2026: gunning, overlegplatforms, betrekken omgeving

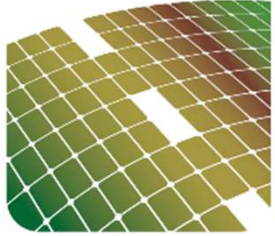

Wie zijn wij?

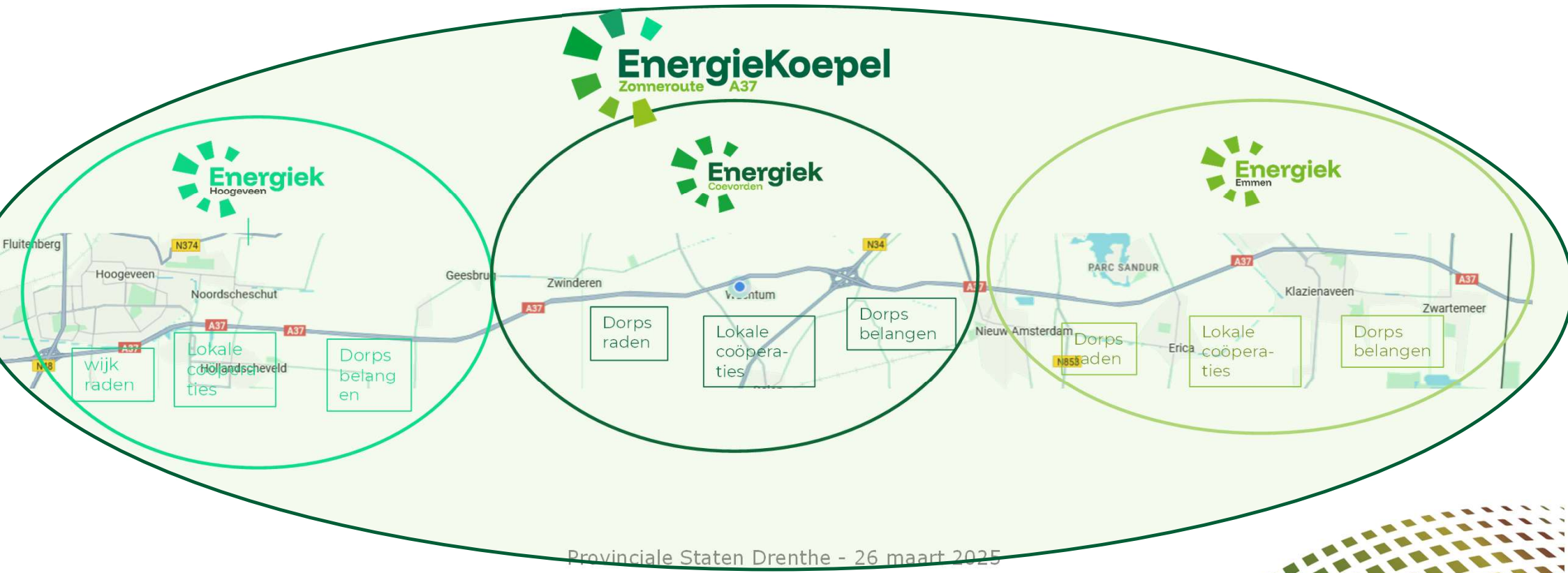

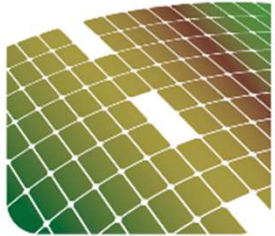
- De Energie Koepel Zonneroute A37 is een samenwerkingsverband van lokale energiecoöperaties en initiatieven langs de A37.
- We behartigen de belangen van lokale energiecoöperaties en gemeenschappen in de ontwikkeling van de Drentse Zonneroute langs de A37.
- Transparantie, lokaal eigendom en samenwerking staan centraal in onze werkwijze.

Wie zijn wij?

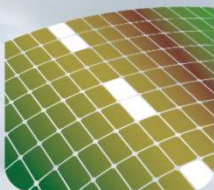
Ons doel

- **Streven naar een duurzaam en eerlijk energieproject met lokaal eigendom als uitgangspunt.**
- **Lokaal eigendom versterkt de regio en zorgt ervoor dat de financiële voordelen binnen ons gebied blijven.**
- **Het beleidskader Zonneroute A37 vormt de basis, waarin staat dat lokaal eigendom aangeboden wordt, met een ondergrens van 20% en een ambitie van 50%.**

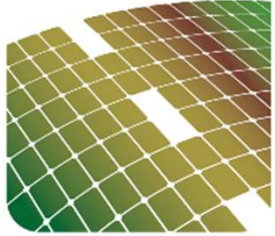

DRENTSE
Zonneroute **A37**

VRAGEN?

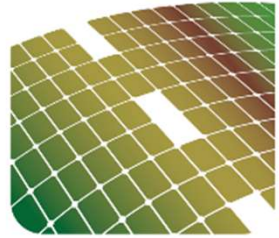
Provinciale Staten Drenthe - 26 maart 2025 - Afbeelding: Marco Vermeulen / The Imagineers

Technische randvoorwaarden RWS

- Veilige manier inpassen zonnepanelen langs snelwegen
- Onderdeel grondovereenkomst RVB (naast vergunning beperkingen gebied activiteit (voorheen Wbr))
 - Maar: bij aanbesteding mogelijk deels in contracteisen
- Eisen per projectfase: ontwerp, realisatie, exploitatie, ontmanteling + project specifieke onderwerpen
 - Kaders en richtlijnen RWS (o.a. ROA VIB, bijv. ook eisen WIU)
 - Onderzoeken OER
 - RWS-werkwijze: processen en afspraken

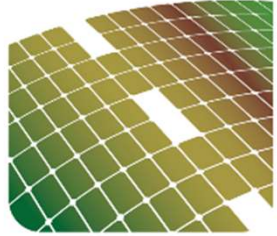

Technische randvoorwaarden RWS

- Ontwerp van zonneparken; onder andere ROA, ROA VIB, Lichtreflectie
- Aanleg van zonneparken; onder andere bereikbaarheid, WIU
- Exploiteren en onderhoud; onder andere inspecties, calamiteiten
- Buiten bedrijf stellen en ontmantelen
- Locatie specifieke aspecten en eisen

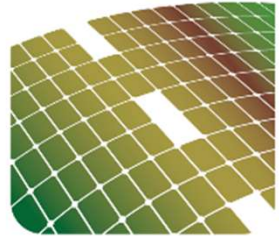

Technische randvoorwaarden RWS

- Elektrische veiligheid en EMC (TNO)
 - O.a. materiële vormgeving en voorkomen elektrische/magnetische beïnvloeding
- Brandpreventie en –bestrijding (TNO)
 - O.a. eisen Brandweer Nederland
- Beperken verkeershinder bij onderhoud (TNO)
- Constructieve veiligheid (TNO)
 - O.a. belasting sneeuw, wind
- Lichtreflectie (TNO)

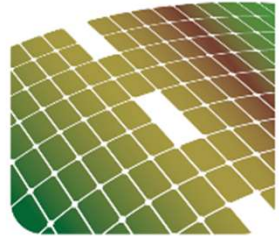

Geleiderail

- Circa 70 kilometer geleiderail voor Drentse Zonneroute A37
- Veilige inpassing zonnepanelen langs snelweg: verkeersveiligheid en werken langs de weg
- Inrichting buiten- en middenberm voldoet aan Richtlijn Ontwerp Auto(snel)wegen (ROA) 2019 en ROA - Veilige Inrichting Bermen (afgestemd met o.a. Veilig Verkeer Nederland)
- Aanbesteding loopt

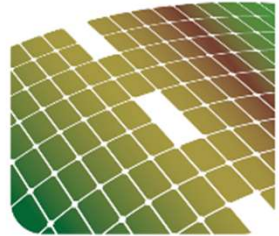

Verwijderen bomen en compensatie

- Inventarisatie: zo'n 35 hectare compensatie noodzakelijk
- Project onderzoekt locaties → plus realiseren?
- Verwijderen bomen na gunning → verantwoordelijkheid exploitant
- Flora- en faunawetgeving

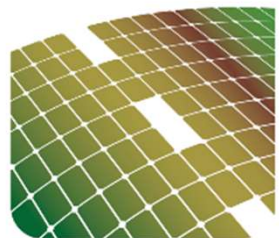

Financiële haalbaarheid

- Rendement en financierbaarheid onder druk
- Conclusie o.b.v. huidig model: lichte verbetering financiële haalbaarheid, lagere benodigde PPA-prijs
- O.a. door:
 - Verscherping aannames
 - Investeringskosten algemeen hoger (door aansluiting en bekabeling), maar panelen en omvormers goedkoper (ook lager aantal)
 - Variabele kosten (jaarlijks) in huidig model lager
- Markt = volatiel, schommelingen hebben invloed

Disclaimer: Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend, cijfers kunnen niet worden gedeeld.

Planning (voorbereiding)realisatie

Geleiderail (vangrail)

- Voorbereiding realisatie 2025
- Realisatie 2025/2026

Netwerk

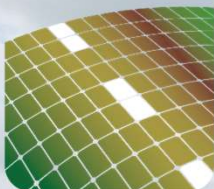
- Gereguleerde deel Enexis (Veenoord) 2028/2029
- Gereguleerde deel Rendo (Hoogeveen) 2029/2030

Realisatie zonnepanelen

- Voorbereiden Tender 2024-2026
- Start Tender Q4 2025/Q1 2026
- Gunning Q2/3 2026
- Start exploitatiefase vanaf 2029/2030

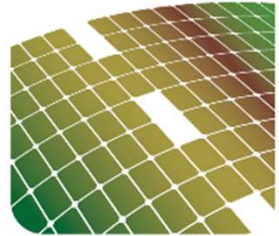

DRENTSE
Zonneroute **A37**

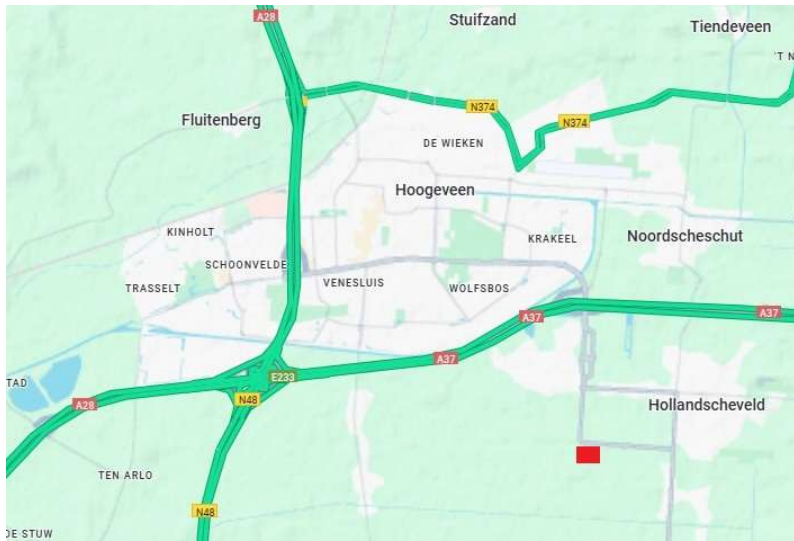
VRAGEN?

Provinciale Staten Drenthe - 26 maart 2025 - Afbeelding: Marco Vermeulen / The Imagineers

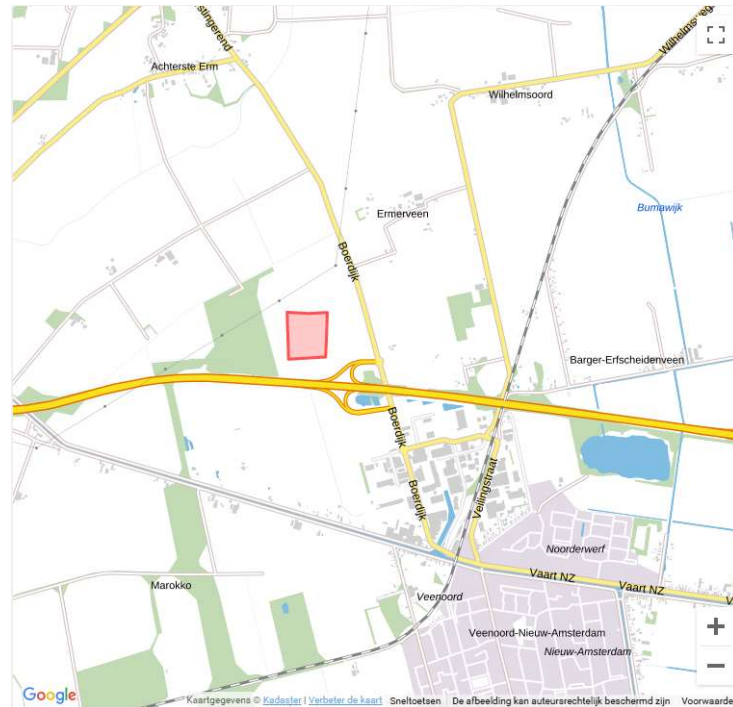
Stand van zaken projecten netbeheerders

Rendo - Riegmeer

- Verwachte einddata:
 - Fase I: IBN met beperkte capaciteit: Q4 2028
 - Fase II: Volledig capaciteit beschikbaar (160 MVA N-1): Q2 2030
- RENDO: Verwachte start bouw 1 september 2025
- TENNET: Verwachte start bouw 1 december 2026

Enexis - Veenoord Boerdijk

Over het project

Verwachte startdatum

1 juli 2025

Verwachte einddatum

31 december 2028

Status

In uitvoering

→ [Bekijk agenda](#)

Type werkzaamheden

Nieuw hoogspanningsstation

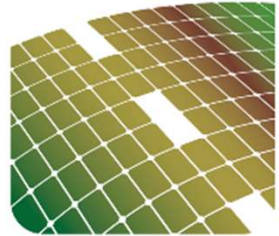
Locatie

Emmen - Veenoord Boerdijk

Betrokken partijen

Tennet

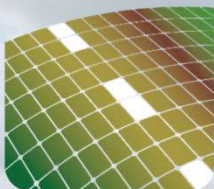
Betekenis OS RIEGMEER en Zonneroute A37 voor bedrijventerrein RIEGMEER

Potentie RIEGMEER is groot om een belangrijke rol te spelen in de regio Hoogeveen als lokale energie hub, bevorderen van de energietransitie en vergroten van het vestigingsklimaat:

- Beschikbare industriegrond (milieucategorie 4 of hoger)
- Goede infrastructuur (weg en/of water)
- Elektriciteitsaansluiting en transportvermogen OS RIEGMEER (300...340 MVA N-1)
- Lokaal duurzame energie opwek – zonneparken, zon op dak en de zonneroute A37!
- Mogelijkheid op grootschalig batterijopslag
- Groene waterstofproductie t.b.v. transport, industrie en huishoudens (Erflanden verwarmd en de nieuwbouwwijk Nijstad-Oost)
- Mogelijkheid tot aansluiting waterstof backbone GTS
- Beschikbaarheid Groen Gas

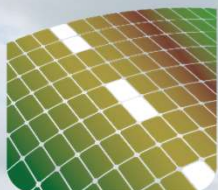
DRENTSE
Zonneroute **A37**

VRAGEN?

Provinciale Staten Drenthe - 26 maart 2025 - Afbeelding: Marco Vermeulen / The Imagineers

DRENTSE
Zonneroute **A37**

Drentse Zonneroute A37

26 maart 2025

Kijk voor meer informatie op:
www.energieoprijksgrond.nl/a37